

تعابیری در باب فضیلت «درختکاری» از نگاه قرآن و روایات

نخستین روز هفته منابع طبیعی، روز درختکاری نام نهاده شده و در این زمینه از نگاه قرآن و روایات مواردی مطرح شده و تعابیری در باب فضیلت این اقدام وجود دارد که در ادامه این گزارش می‌خوانیم.

نخستین روز هفته منابع طبیعی، روز درختکاری نام نهاده شده و در این زمینه از نگاه قرآن و روایات مواردی مطرح شده و تعابیری در باب فضیلت این اقدام وجود دارد که در ادامه این گزارش می‌خوانیم.

درخت کاری از نگاه قرآن و روایات / درختکاری، صدقه جاریه در جمهوری اسلامی ایران، از ۱۵ تا ۲۲ اسفندماه، به عنوان هفته منابع طبیعی تجدیدشونده نامگذاری شده که نخستین روز این هفته، روز درختکاری است. در این هفته، نهال انواع درختان، متناسب با شرایط جوی ایران، بین مردم توزیع می‌شود و شیوه‌های کاشت درخت آموزش داده می‌شود. اگر به صورت علمی از درختان استفاده و در ضمن، گونه‌های آنها تکثیر شود، نه تنها میزان منابع چوب جنگلی کاهش نمی‌یابد، بلکه بر شمار درختان افزوده می‌شود.

حجت الاسلام سیدمحمد موسوی، مسئول نمایندگی ولی فقیه در سازمان جهادکشاورزی استان یزد در گفت و گو با ایکنای یزد با اشاره به اهمیت درختکاری در اسلام، اظهار کرد: امام صادق (ع) می‌فرمایند: «إِزْرَعُوا وَ اغْرَسُوا وَاللَّهِ مَا عَمِلَ النَّاسُ عَمَلًا أَجَلَ وَ لَأَطْيَبَ مِنْهُ؛ کشت کنید و درخت بنشانید، به خدا قسم آدمیان کاری برتر و پاک تر از این نکرده اند.» روز درختکاری یکی از روزهای سال است که در آن مردم تشویق به کاشتن نهال می‌شوند، این روز معمولاً در روزهای پایانی زمستان یا روزهای نخست بهار است و در ایران اسلامی ۱۵ تا ۲۲ اسفند به عنوان هفته منابع طبیعی نامگذاری شده که نخستین روز این هفته به نام روز درختکاری نامگذاری شده است.

وی ادامه داد: درختکاری در ایران پشتوانه ای هم به لحاظ علایق ملی و هم سنت تاریخی دارد و تاریخ هم نشان می‌دهد که ایرانیان باستان جشن‌های خاصی داشتند و به درختکاری پرداخته و به خاک و زراعت احترام قائل بودند.

موسوی درخت را یکی از زیباترین مذاهب خلقت و جلوه ای از تجلیات آفریدگار عالم دانست و بیان کرد: درخت نماد آبادانی و شاخص سبزی و خرمی و مذهب زندگی و باعث تلطیف هوا و موجب آسایش و رفاه مردم و صفا و پاکی طبیعت است. تعابیر قرآن درباره درختکاری

مسئول نمایندگی ولی فقیه در سازمان جهاد کشاورزی استان یزد با اشاره به اهمیت درختکاری در اسلام، گفت: بر اساس آیات قرآنی یکی از مواهب و نعمت‌های خداوند در آخرت و یکی از ویژگی‌های بهشت که در آیات قرآنی و روایات به آن اشاره شده، درخت است. در بهشت باغ‌هایی است که زیر درختانش نهرها جاری است و این تعابیر را خداوند در قرآن مجید به کار برده یا مثلاً در میان این درختان بهشتی درختان میوه نیز وجود دارد، میوه‌هایی که به تعبیر قرآن «وَ فَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ» هستند.

وی ادامه داد: بسیاری از پیامبران و امامان معصوم نیز کشاورز و باغدار بودند و با دست خود به کاشت و برداشت درخت و میوه جات و محصول اقدام می‌کردند و به این وسیله در عمران و آبادانی زمینی که خداوند عنایت کرده و امر فرموده، اهتمام می‌ورزیدند. مثلاً حضرت علی (ع) نخلستان‌هایی را با دست مبارک احداث کردند یا حضرت باقرالعلوم (ع) در کاشت درختان و کشت و زراعت حتی در گرمای تابستان مدینه الرسول کوتاهی نمی‌کردند.

موسوی افزود: در ادیان و فرهنگ‌های مختلف جهان درخت و درختکاری جایگاه خاصی دارد، دین اسلام هم انسان را به کاشت درخت تشویق و ترغیب کرده و همچنین بعضی از بزرگان دین به این امر اجتهاد داشتند، همان‌طور که اشاره شد حضرت علی (ع) در مدینه الرسول باغ‌های خرمای فراوانی را به دست خود ایجاد کرده و بیشتر آن‌ها را در راه خدا وقف کردند یا پیامبر اکرم (ص) در این زمینه می‌فرمایند «اگر شخصی درختی بکارد یا مزرعه‌ای را زیر کشت ببرد و انسان‌ها یا پرندگان یا حیوانات از آن استفاده کنند، این کار صدقه‌ای از آن شخص و برای او شمرده می‌شود.» درختکاری؛ وظیفه دینی و ملی

وی با اشاره به روایتی از پیامبر اکرم (ص) که فرمودند «اگر قیامت فرا رسد و در دست یکی از شما نهالی باشد، چنانچه بتواند برنخیزد تا آن نهال را بکارد این کار را بکند» گفت: این روایت نشان‌گر تأکید و توصیه اولیای اسلام و حفظ و همچنین حراست از درختان و اهمیت درختکاری است و آنچه تاکنون بیان شد، به روشنی وظیفه تک تک همگان در حفظ و حراست از منابع طبیعی

موجود به ویژه جنگل ها و مراتع همچنین توسعه پایدار و گسترش این نعمت الهی به عنوان یک وظیفه دینی و ملی مشخص می شود.

موسوی بیان کرد: در روایتی امام علی(ع) می فرمایند «هر کسی آب و خاک به دست آورد و در دست داشته باشد، آنگاه فقیر و تهیدست بماند، خدای او از خیر و رحمتش وی را به دور خواهد کرد» و لذا امام صادق(ع) در جمله ای می فرمایند «خداوند برای پیامبرانش کشاورزی و درختکاری را برگزید» یا در جمله دیگری از امام صادق(ع) داریم «درخت بکارید و کشاورزی کنید که هیچ عملی از آن حلال تر و پاکیزه تر نیست، سوگند به خدا که هنگام ظهور حضرت ولی عصر(عج) و بعد از خروج دجال، کشاورزی و نخل کاری رونق بسزایی خواهد داشت»؛ بنابراین فرهنگ شدن درختکاری و حفاظت از آن در سلامت محیط زیست، پاکی هوا و تندرستی شهروندان تأثیر بسزایی دارد و باید سرزمین های مسلمانان سرسبز و پر درخت و مسلمان ها از آثارش بهره مند شوند، فضا و محیط سرسبز از درختان فراوان ضامن ارتقای بهداشت روانی و افزایش نشاط و شادابی انسان ها در جامعه اسلامی است.

مسئول نمایندگی ولی فقیه در سازمان جهادکشاورزی استان یزد با اشاره به فرموده رهبر فرزانه انقلاب که فرمودند «ما از مردم خواهش می کنیم که درخت را پاس بدارند و فضای سبز را اهمیت بدهند. «هر ایرانی یک درخت» که گفته می شود و در زبان ها هست، شعار خوبی است؛ سعی کنند در این ایام، که ایام درختکاری و فصل درختکاری است، هرچه می توانند کاشت درخت را افزایش بدهند.»، گفت: به امید اینکه همه مردم حداقل یک درخت را در خاک غرس کنند، یک درخت برای یک ملت در کشور ما یعنی ۸۵ میلیون درخت غرس کردن و این یک نعمت بی نظیر الهی است و ان شاءالله بتوانیم این حرکت ارزشی را بیشتر و بهتر داشته باشیم.
درختکاری؛ صدقه جاریه

حجت الاسلام والمسلمین سیدمحمدکاظم مدرسی، امام جمعه بخش مرکزی یزد نیز با اشاره به سخن پیامبر(ص) که فرمودند «ما من مُسْلِمٍ يَزْرَعُ زَرْعًا أَوْ يَغْرِسُ غَرْسًا قَبْلَ أَنْ يَأْكُلَ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ يَوْمَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ بِرٌّ» هر مسلمانی بذری بیفشاند یا نهالی بنشانند و از حاصل آن بذر و نهال پرنده ای یا انسانی یا چرنده ای استفاده کند، آن برای او صدقه محسوب شود»، گفت: یکی از نکات برجسته دین مبین اسلام این است که برای انسان ها تکامل برزخی در نظر گرفته شده است.

وی ادامه داد: علاوه بر اینکه ما می توانیم در این دنیا از ابزار مختلفی برای تکامل استفاده کنیم تکامل برزخی را نیز می توانیم چاره سازی کنیم و یکی از راه های استفاده از تکامل برزخی و برای رسیدن به کمال برزخی همان صدقات جاریه است که در برخی روایات شش گانه و در برخی سه گانه و در این روایت برای ما زرع و درختکاری را معرفی کرده است یعنی کشاورزی و کاشتن نهال و درخت.

مدرسی گفت: طبیعی است انسان بعد از مرگ به باز بودن پرونده عملش نیاز دارد و یکی از مواردی که می تواند پرونده انسان را بعد از مرگ به صورت کوتاه مدت نگه دارد، کاشتن درختان میوه دار، پرتومر و حاصل دار است که برای انسان بعد از مرگ دوام داشته باشد و طبق برخی روایات تا زمانی که از این درخت استفاده می شود حتی پرنده و چرنده ای از آن استفاده می کند، برای انسان صدقه است. امیدواریم خداوند متعال به همه ما توفیق بهره مندی از صدقات جاریه را عنایت کند.